

Behov for ny EØS-avtale

EU vurderer å utvide EØS-avtalen, eller å samle alle avtalene mellom Norge og EU i en overgripende struktur, melder Aftenposten.

Siden EØS-avtalen trådte i kraft i 1994, har samarbeidet mellom EU og Norge blitt stadig mer omfattende. Mange av direktivene som angår det indre markedet, og dermed er EØS-relevant, inneholder elementer som faller utenom avtalens virkeområde. I tillegg til EØS- og Schengen-avtalen, har Norge inngått 17 bilaterale avtaler med unionen.

Både Norge og EU evaluerer nå EØS-avtalen. Det norske EØS-utvalget, som ledes av Fredrik Sejersted, skal levere sin rapport til høsten. Utvalget har fått i mandat å vurdere de po-

litiske, rettslige, forvaltningsmessige, økonomiske og samfunnsmessige konsekvenser av EØS-avtalen og øvrige avtaler med EU. Arbeidet vil dermed også inkludere en gjennomgang av erfaringene med Schengen-avtalen.

Det er på det rene at den opprinnelige EØS-avtalen ikke har fanget opp utviklingen i forholdet mellom Norge og EU. Særlig på justisfeltet har det kommet mange regelendringer inn bakveien. Det mangler institusjonelle ordninger som kan se de nye direktivene og rettsaktene i sammenheng.

Ifølge Aftenposten vurderer EU ulike modeller for en ny framtidig samarbeidsform med EØS-landene, deriblant Norge. Et alternativ er å samle alle avtalene under en felles para-

Oppsummert

Utvides

1 EU vurderer å utvide EØS-avtalen, eller å samle alle avtalene mellom Norge og EU under en felles paraply.

Utredet

2 Både Norge og EU utredet EØS-avtalen og samarbeidsordningene mellom EØS-landene og EU.

Revisjon

3 Det er på tide å revidere EØS-avtalen, men det er en svakhet at alternative tilknytningsformer til EU ikke blir utredet.

ply, et annet å utvide EØS-avtalen med flere områder. En løsning kan også være å etablere felles møtesteder mellom EU og EØS-landene, der en kan behandle de sektorovergripende lovpakkene fra EU samlet.

EØS-avtalen trenger revisjon. Det er også bakteppet for det norske EØS-utvalget. Det er derfor positivt at EU starter en parallell gjennomgang. Det kan gjøre det lettere å få gjennomslag for en mer hensiktsmessig samarbeidsform med EU.

Det ligger ikke i EØS-utvalgets mandat å vurdere alternative tilknytningsformer med EU. Det er en svakhet. En faglig vurdering av dette kunne gitt Norge en bedre posisjon i forhandlinger med EU.

SAGT

av andre

Prinsesse: Det ville seg ikke for Märtha Louise.

Alt var feil

* «Alle mennesker i Norge hadde et bilde av hvordan de ville jeg skulle være, og det var alltid noe som var feil. Jeg falt av hesten, jeg hadde feil kjæreste, jeg hadde feil kjole, feil hatt eller feil sko. I mange år forsøkte jeg å tilfredsstille dem der ute med å være den som de ville at jeg skulle være. Men alle ønsket forskjellige ting. Jeg kunne aldri leve opp til det, ikke sant?»

Prinsesse Märtha Louise til Dagbladet.

Idioti

* «Oppskriften på en effektiv idiotproduksjon er enkel: Fjern kringkastingslisensen, svekk allmennkringkastingen, styrk de kommersielle kanalene. Mer Paradise Hotel, mindre Brennpunkt. Vil folket stemme, har de jo alltid Idol.»

Mediekommentator Sven Egil Omdal i Stavanger Aftenblad, om Frps og Høyres ønske om å fjerne eller endre NRK-lisensen.

Drittsak

* «Reidar Larsen i Tananger mener at det er for mange hundeeiere som ikke plukker opp etter seg. I dagens papiravis skriver vi om Larsen som tok en tur ut i nabolaget og knipset noen bilder. På en kort tur tok han ni bilder og gikk forbi mye drit han ikke fotograferte også. Han synes det er noe galt med dagens holdninger til å ha det ryddig rundt oss. Nå lurer vi Solabladet på om det er andre som også synes det er for mye hundelort i nabolagene sine, og hva som i så fall kan gjøres?»

Solabladet er ikke redd for å grave i møkka.

Nationen arbeider etter Vær varsom-plaktens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale bes ta kontakt med redaksjonen. Pressens Faglige Utvalg (PFU) er et klageorgan som behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål. PFU holder til i Oslo, tlf: 22 40 50 40. Epost: pfu@presse.no

Nøkkelen fra nullpunktet

DAGENS GJEST

I januar var jeg på ski i Stilla, rundt nullpunktet der Alta aksjonene skjedde for 30 år siden. Sammen en venn og naturvernkollega leita vi etter nøkkelen til lenkegjengen fra Norges historiens største miljøslag.

En iskald, mørk vintermorgen i Alta for 30 år siden. Politiet står oppmarsjert, klare til å fjerne tusen elvereddere. Flomlysene bryter nattemørket, politiets reflekser blinker. Megafonene har problemer med å bryte gjennom aksjonistenes stille sang for elva.

Klokka 23 om kvelden er det over. Vinkelsliperne skåret som kniv i smør gjennom lenkene. Han jeg var på ski med satt på en høyde litt unna og bivånet politiets aksjon. I lomma hadde han nøkkelen til lenkene. Da alt var over kasta han den i snøen, i fortvilelse og sinne.

I over ti år hadde samer og naturvernere gjort alt som stod i deres makt for å forhindre et statlig overgrep mot vår egen urbefolkning og ei umistelig elv, men regjeringen ville ikke høre. Aktivistene skulle settes på plass. Koste hva det koste ville.

Tapet i Alta var likevel ikke uten seier. Gjennom Alta-kampen gikk Norge den tunge veien for å lære og vise større respekt for samene, vår egen urfolksgruppe. I 1989 åpnet kong Olav Sametinget – og det går en tråd fra Stilla til Karasjok der Sameetinget står i dag. Flere vassdrag ble vernet og flere kraftutbygginger er stanset som en følge av Alta. I 2001, 20 år etter Alta, slo statsminister Stoltenberg fast at tiden for de store vannkraftutbyggingene var over.

I år, 30 år etter slaget i Stilla, skal regjeringen på nytt ta stilling i en avgjørende miljøsak. Skal det bores etter olje utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja eller ikke? Her er fantastiske fornybare ressurser. Den siste store torskebestanden i verden har fødestua si her. Vi finner store sjøfuglbestander og et av de største korallrevene i verden. Akkurat som i Alta er det tunge argument mot en utbygging. Og de har bare blitt tyngre og tyngre, dess mer kunnskap vi har henta inn.

Verken naturen eller vi som er avhengige av den har råd til å fortsette som før. Oljen som ligger i de mest sårbare havområdene må få ligge i fred. Rapporter vi-

Lars Haltbrekken

Lars Haltbrekken er leder i Norges Naturvernforbund

MÅ SNU

«Verken naturen eller vi som er avhengige av den har råd til å fortsette som før.»

ser hvordan en oljeulykke kan gi omfattende skader på store deler av den nordnorske kysten. Samtidig presenteres dystre klima spådommer for kloden om vi ikke holder mer olje og gass i bakken.

De sterke havstrømmene langs den smale sokkelen kan føre et oljesøl utenfor Bø i Vesterålen helt opp til Nordkapp. Skadene kan bli store selv med et utslipp som bare er en fjerdedel av det vi hadde i Mexicogolfen i fjor. Og uhell skjer, selv i godvær, det så vi utenfor Hvaler nylig.

Nye utredninger og ny kunnskap om utbyggingen i Alta snudde verken regjeringen eller Stortinget. Det var gått prestisje i saken. Tidligere statsminister Gro Harlem Brundtland angret for sent. To år etter åpningen av kraftverket, kom innrømmelsen, utbyggingen var ikke nødvendig.

Mye ser annerledes ut i etterpåklokskapens lys. Demningen i Alta, for eksempel. Kjære statsminister, om du leiter etter nøkkelen til løsninga utenfor Lofoten, slå på tråden. Jeg en viss trening etter leteaksjonen i Stilla.